

ОЗЕЛЕНЕННЯ ТЕРИТОРІЇ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

НАВРОЦЬКА В. В., науковий керівник Москальчук Н. М.

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
navrotska123456789@gmail.com

На сьогоднішній день проблема покращення архітектури та ландшафтів у закладах вищої освіти (ЗВО) є дуже актуальною, адже на території університету збирається велика кількість людей з різних куточків держави й світу, тому дуже важливо створити відповідне комфортне та привабливе навколишнє середовище, у якому студенти зможуть повноцінно навчатися та проживати.

Під поняттям ЗВО розглядаємо місце, яке складається із науково-дослідних інститутів, навчальних та відпочинкових зон, житлових приміщень для студентів (гуртожитків), їдалень, бібліотек.

Закордоном університет існує у вигляді кампусів як громади студентів та викладачів, а також їхнього спільного простору. Етимологічно «кампус» з латини перекладається як «галявина», й сучасні університети часто намагаються відповідати цьому визначенню й уособлювати частину природного середовища, тоді як фактично це одна з форм захищеної огороженої спільноти, що особливо чітко видно на прикладі елітних заміських університетів [1].

Екодизайн кампусів є важливим для розвитку діяльності ЗВО. Територія університету повинна відповідати естетичним та функціональним потребам, оскільки створює середовище, яке оточує людей. На території університету відбуваються різні процеси життєдіяльності: навчальні, рекреаційні та комунально-господарські. Зелений простір є багатофункціональним, тому роль у системі озеленення збільшується у відповідності до кількості цих функцій.

Виділяють наступні функції кожного елемента ландшафту:

- формування архітектурно-художнього образу;
- забезпечення рекреаційних потреб;
- захист від шуму автотранспорту, пилу, вихлопних газів;
- створення у межах об'єкта і на прилеглих до нього територіях оптимальних умов мікроклімату, регулювання температурного режиму, вологості, рівня радіації.

Рослинність слугує основним будівельним матеріалом при створенні «зеленої» архітектури. Вона забезпечує художній вплив і створює ряд

просторових та колірних композицій у зелених насадженнях. Потрібно чітко врівноважувати та гармонійно комбінувати світлові й тіньові плями, за допомогою яких підкреслюється виразність та об'ємність рослинних груп [2].

Прикладом екологічно чистого дизайну є Коледж Каньйона в США (рис. 1). У 2010 році, згідно з Forbes, коледж був названий одним із найгарніших в країні. Архітектура вповнена у неоготичному стилі з гармонійним поєднанням зелених територій, основний акцент припадає на алею під назвою Мідл Вей [3].

а

б

Рисунок 1 – Кампус Коледжу Каньйона в США:
а – загальний вигляд кампусу; б – фрагмент головної алеї

Ще одним яскравим прикладом є Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (ІФНТУНГ). На території є достатня кількість озеленення з розташованими на ній відпочинковими зонами. Також ці території використовують з метою проведення різноманітних заходів за ініціативи студентського самоврядування, що дозволяє створити відпочинкову атмосферу (рис. 2).

Рисунок 2 – Проведення заходу на озелененій території ІФНТУНГ

На жаль, залишилося багато університетів, які не відповідають вимогам благоустрою та комфорту студентів й працівників освіти. Можна навести приклад кампусу Політехніки Свентокшиської в місті Кельце, Польща (рис. 3).

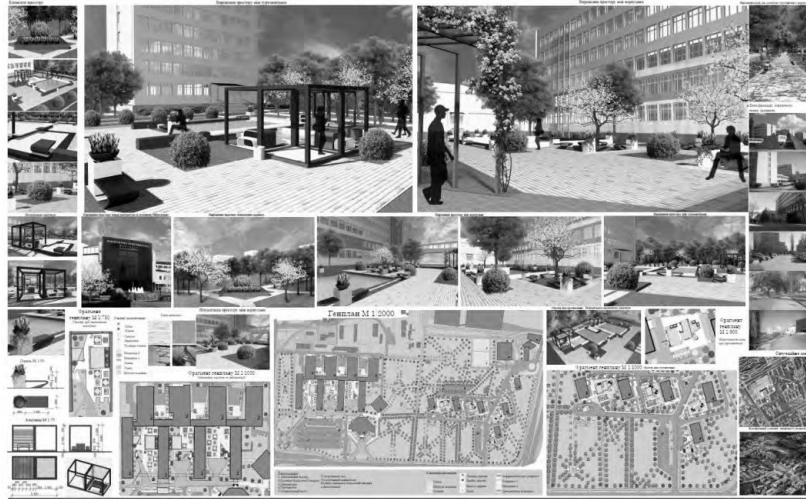

Рисунок 3 – Бакалаврська робота «Дизайн ландшафтів кампусу політехніки Свентокшиської», (2011 р.) студентки Х.О. Католи. Керівники проф. В.І. Проскураков та ст. викл. Ю.Л. Богданова

Університет складається з чотирьох навчальних кампусів, лабораторій, Центру лазерних технологій металів, сучасної будівлі Головної бібліотеки та ректорату, шести гуртожитків, студентського клубу, спортивного залу із двома спортивними майданчиками, автостоянки перед корпусами та біля гуртожитків [4]. Основною проблемою є надзвичайно мала частина «зеленої» архітектури.

Отож, озеленення території є невід’ємним елементом у розвитку діяльності ЗВО, що у свою чергу забезпечить психологічний комфорт та оптимальні умови для навчання та проживання усіх студентів та працівників університету. При розробці нових проєктів, потрібно обов’язково враховувати усі нормативи та сучасні тенденції озеленення територій, адже це дасть змогу створити середовище для достатнього функціонування людства загалом.

Література

1. Кампус: URL: <http://osvita.ua/abroad/glossary/> (дата звернення 11.10.2023)
2. Жирнов А. Д. Ландшафтна архітектура. Ч. 1. Генеза та розвій форм садово-паркового мистецтва: навч. посібник. – К.: Друкарня Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв, 2002, 122 с.
3. Kenyon College: URL: <https://www.kenyon.edu>. (дата звернення 11.10.2023).
4. Politechnika Świętokrzyska URL: <http://www.tu.kielce.pl>. (дата звернення 11.10.2023)